TRIBUNALENS DOM (åttonde avdelningen)

den 24 mars 2011 *

I mål T-384/06,

IBP Ltd, Tipton (Förenade kungariket),

International Building Products France SA, Sartrouville (Frankrike),

företrädda av M. Clough, QC, och A. Aldred, solicitor,

sökande,

mot

Europeiska kommissionen, företrädd av F. Castillo de la Torre och V. Bottka, båda i egenskap av ombud,

svarande,

* Rättegångsspråk: engelska.

angående talan om delvis ogiltigförklaring av kommissionens beslut K(2006) 4180 av den 20 september 2006 om ett förfarande enligt artikel 81 [EG] och artikel 53 i EES-avtalet (Ärende COMP/F-1/38.121 – Rörkopplingar) och om nedsättning av de bötesbelopp som sökandena ålagts genom detta beslut,

meddelar

TRIBUNALEN (åttonde avdelningen),

sammansatt av ordföranden M.E. Martins Ribeiro samt domarna N. Wahl (referent) och A. Dittrich,

justitiesekreterare: handläggaren T. Weiler,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 4 februari 2010,

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

1 Europeiska gemenskapernas kommission konstaterade genom beslut av den 20 september 2006 om ett förfarande enligt artikel 81 [EG] och artikel 53 i EES-avtalet

(Ärende COMP/F-1/38.121 – Rörkopplingar) (sammanfattning i EUT L 283, 2007, s. 63) (nedan kallat det angripna beslutet) att flera företag hade överträtt artikel 81.1 EG och artikel 53 i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Företagen hade under olika perioder mellan den 31 december 1988 och den 1 april 2004 deltagit i en enda, komplex och fortlöpande överträdelse av gemenskapens konkurrensregler i form av ett antal konkurrensbegränsande avtal och samordnade förfaranden på marknaden för rörkopplingar av koppar och legeringar av koppar. Kartellen omfattade hela EES. Överträdelsen omfattade fastställande av priser, överenskommelser om prislistor, rabatter och prisnedsättningar samt avtal om genomförandemekanismer för prishöjningar. Vidare omfattade överträdelsen uppdelning av nationella marknader och kunder, utbyte av affärsmässiga uppgifter samt deltagande i regelbundna möten och andra kontakter för att främja överträdelsen.

2 Sökandena IBP Ltd och International Building Products France SA (nedan kallat IBP France) återfinns bland de bolag som det angripna beslutet riktar sig till.

3 IBP France är ett helägt dotterbolag till IBP. Detta sistnämnda bolag bildades år 2001 av Oystertec plc för att den 23 november 2001 förvärva Delta plc, aktierna i det tidigare holdingbolaget IBP (även kallat IBP Ltd och sedan Aldway Nine Ltd) och aktierna i dess dotterbolag, däribland IBP France. Oystertec ändrade den 1 juni 2005 namn till Advanced Fluid Connections plc (nedan kallat AFC). Den 24 mars 2006 belades detta sistnämnda bolag med kvarstad. Kvarstadsförvaltarna sålde den 25 mars 2006 samtliga aktier i AFC till Celestial Wing Ltd, däribland sökandenas aktier och de som tillhörde International Building Products GmbH (nedan kallat IBP Allemagne). Celestial Wing var vid denna tidpunkt ett helägt dotterbolag till en riskkapitalfond, Endless LLP. Celestial Wing blev den 15 september 2006 Pearl Fittings Ltd (skäl 35 i det angripna beslutet). Genom två beslut av den 2 mars 2007 inledde domare Richards vid High Court of Justice (England & Wales) (Högsta domstolen för England och

Wales, Förenade kungariket) ett insolvensförfarande avseende sökandena och utsåg två konkursförvaltare för hela förfarandet.

4 Den 9 januari 2001 informerade Mueller Industries Inc. (ett annat bolag som tillverkar rörkopplingar av koppar) kommissionen om att det fanns en kartell inom rörkopplingsbranschen och i andra besläktade branscher på kopparrörsmarknaden och uttryckte en önskan om samarbete med kommissionen enligt kommissionens meddelande om befrielse från eller nedsättning av böter i kartellärenden (EGT C 207, 1996, s. 4) (nedan kallat 1996 års meddelande om samarbete) (skäl 114 i det angripna beslutet).

5 Den 22 och den 23 mars 2001 genomförde kommissionen en undersökning rörande kopparrör och rörkopplingar av koppar. Med tillämpning av artikel 14.3 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av artiklarna [81 EG] och [82 EG] (EGT 1962, 13, s. 204; svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 8) vidtogs oanmälda inspektioner hos flera företag (skäl 119 i det angripna beslutet).

6 Till följd av dessa första kontroller beslutade kommissionen i april 2001 att dela upp undersökningen rörande kopparrör i tre separata ärenden, nämligen COMP/E-1/38.069 (VVS-rör av koppar), COMP/F-1/38.121 (rörkopplingar) och COMP/E-1/38.240 (industrirör) (skäl 120 i det angripna beslutet).

7 Den 24 och 25 april 2001 genomförde kommissionen ytterligare oanmälda inspektioner hos Delta plc, som är huvudbolaget i en internationell ingenjörskoncern och vars avdelning ”Engineering” består av flera rörkopplingstillverkare. Dessa inspektioner omfattade endast rörkopplingar (skäl 121 i det angripna beslutet).

8 Med början i februari och mars 2002 skickade kommissionen till berörda parter flera skrivelser med begäran om upplysningar med tillämpning av artikel 11 i förordning nr 17 och sedan artikel 18 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 [EG] och 82 [EG] (EGT L 1, 2003, s. 1) (skäl 122 i det angripna beslutet).

9 I september 2003 ansökte IMI plc om att få omfattas av 1996 års meddelande om samarbete. Denna ansökan följdes av ansökningar från Delta-koncernen (mars 2004) och FRA.BO SpA (juli 2004). Den senaste ansökan om förmånlig behandling inlämnades i maj 2005 av AFC (skälen 115–118 i det angripna beslutet).

10 I ärende COMP/F-1/38.121 (rörkopplingar) inledde kommissionen den 22 september 2005 ett överträdelseförfarande. Kommissionen antog därvid ett meddelande om invändningar som bland annat delgavs sökandena (skälen 123 och 124 i det angripna beslutet).

11 Den 20 september 2006 antog kommissionen det angripna beslutet.

12 I artikel 1 i det angripna beslutet konstaterade kommissionen att sökandena hade överträtt bestämmelserna i artikel 81 EG och artikel 53 i EES-avtalet, i IBP:s fall mellan den 23 november 2001 och den 1 april 2004, och vad avsåg IBP France från den 4 april 1998 till den 23 november 2001 (inom Deltakoncernen) och från den 23 november 2001 till den 1 april 2004 (inom bolaget AFC).

13 Kommissionen ålade för denna överträdelse AFC att betala böter på 18,08 miljoner euro. IBP hölls solidariskt ansvarigt för betalningen av böterna upp till ett belopp på 11,26 miljoner euro (artikel 2 c i i det angripna beslutet), och IBP France var solidariskt ansvarigt upp till ett belopp på 5,63 miljoner euro (artikel 2 c ii i det angripna

beslutet). För överträdelsen ålade kommissionen även Delta böter på 28,31 miljoner euro, och IBP France hölls solidariskt ansvarigt för betalning av böterna upp till ett belopp på 5,63 miljoner euro (artikel 2 c iii i det angripna beslutet).

14 Vid fastställandet av varje företags böter tillämpade kommissionen den metod som föreskrivs i riktlinjerna för beräkning av böter som döms ut enligt artikel 15.2 i förordning nr 17 och artikel 65.5 [KS] (EGT C 9, 1998, s. 3) (nedan kallade 1998 års riktlinjer).

15 När det först gäller fastställandet av böternas utgångsbelopp utifrån överträdelsens allvar, gjorde kommissionen bedömningen att det var fråga om en mycket allvarlig överträdelse på grund av överträdelsens art och geografiska räckvidd (skäl 755 i det angripna beslutet).

16 Kommissionen fann vidare att de berörda företagen skilde sig åt i betydande utsträckning. Kommissionen behandlade därför företagen på olika sätt, och grundade sig därvid på företagens relativa betydelse (bestämd utifrån företagens marknadsandelar) på den relevanta marknaden. Mot denna bakgrund delade kommissionen in de berörda företagen i sex kategorier (skäl 758 i det angripna beslutet).

17 Bolaget Delta placerades i den andra kategorin. För denna kategori fastställdes böternas utgångsbelopp till 46 miljoner euro. AFC placerades i den tredje kategorin, för vilken utgångsbeloppet fastställdes till 36 miljoner euro (skäl 765 i det angripna beslutet).

18 På grund av den tid som sökandena deltog i överträdelsen höjdes den första delen av utgångsbeloppet för de böter, som ålades IBP France på grund av delaktigheten i överträdelsen inom Deltakoncernen, med 35 procent, medan den andra delen, på grund av delaktigheten i överträdelsen inom AFC, höjdes med 20 procent. Utgångsbeloppet för de böter som ålagts IBP höjdes med 20 procent.

19 Den omständigheten att sökandenas delaktighet i överträdelsen fortgick efter kommissionens inspektioner bedömdes vidare som försvårande, vilket motiverade att grundbeloppet för de böter som ålades samtliga företag inom AFC- och Deltakoncernerna höjdes med 60 procent (skäl 785 i det angripna beslutet). Grundbeloppet för AFC höjdes med 50 procent på grund av de vilseledande uppgifter bolaget hade gett kommissionen (skäl 790 i det angripna beslutet).

20 Vad beträffar IBP beräknades taket på 10 procent av omsättningen enligt artikel 23.2 i förordning nr 1/2003, nämligen 11,26 miljoner euro, på grundval av bolagets globala omsättning. Detta tioprocentiga tak tillämpades i IBP Frances fall på båda delarna av bötesbeloppet för vars betalning detta bolag var solidariskt ansvarigt tillsammans med sina två successiva moderbolag. Med beaktande av att dessa två delar överskred taket på 10 procent ansågs IBP France vara solidariskt ansvarigt för betalningen av hälften av det bötesbelopp som motsvarade taket på 10 procent för vart och ett av de två successiva moderbolagen.

21 AFC och dess dotterbolag beviljades inte någon nedsättning av bötesbeloppet med stöd av de bestämmelser som anges i avsnitt D punkt 2 första och andra strecksatserna i 1996 års meddelande om samarbete (skälen 861–865 i det angripna beslutet).

Förfarandet och parternas yrkanden

22 Sökandena väckte förevarande talan genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 13 december 2006.

23 Genom beslut av den 28 mars 2007 avslog förstainstansrättens ordförande sökandenas begäran om interimistiska åtgärder avseende uppskov med verkställigheten av artikel 2 c och d i det angripna beslutet.

24 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (åttonde avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet.

25 Genom skrivelse som inkom till tribunalens kansli den 20 januari 2010 upplyste sökandena tribunalen om att de på grund av sin svåra ekonomiska situation inte kunde låta sig representeras vid den muntliga förhandlingen. Eftersom tribunalen bedömde att en förhandling var nödvändig för att kommissionen skulle kunna besvara vissa frågor som uppkommit med hänsyn till handlingarna i målet, frågor vilka inte helt kunde hanteras på skriftlig väg, gavs kommissionen tillfälle att utveckla sitt svaromål avseende tribunalens frågor under den muntliga förhandlingen den 4 februari 2010.

26 Sökandena har yrkat att tribunalen ska

— ogiltigförklara det angripna beslutet i den del det avser sökandena för perioden mellan den 23 november 2001 och den 1 april 2004,

— förordna om befrielse från de böter som ålagts sökandena eller sätta ned böterna till ett belopp som tribunalen finner lämpligt,

— förordna om nödvändiga åtgärder för processledning och inhämta den utredning som behövs för att avgöra de frågor som är tvistiga mellan sökandena och kommissionen och mellan sökandena och FRA.BO vad avser bevisningen kring de möten som anordnats av Fédération française des négociants en appareils sanitaires, chauffage, climatisation et canalisations (FNAS) och B:s telefonsamtal (FRA.BO), i synnerhet höra berörda vittnen, däribland I, B, T, H, R och D, samt andra vittnen som tribunalen bedömer lämpliga att höra, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

27 Kommissionen har yrkat att tribunalen ska

— ogilla talan, och

— förplikta sökandena att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

28 Sökandena har till stöd för sin talan åberopat två grunder, dels avseende åsidosättande av artikel 81 EG, dels avseende en felaktig beräkning av bötesbeloppet.

Begäran om åtgärder för processledning eller för bevisupptagning

29 Enligt artikel 68.1 första stycket i rättegångsreglerna kan tribunalen, på eget initiativ eller på begäran av part, sedan parterna hörts, förordna att vissa omständigheter ska styrkas genom vittnesförhör. Enligt tredje stycket i samma bestämmelse ska en begäran av part om att ett vittne ska höras i detalj ange de faktiska omständigheter som vittnet ska höras om, samt skälen för vittnesförhöret.

30 Vad beträffar tribunalens bedömning av en parts yrkanden om åtgärder för processledning eller för bevisupptagning, ska framhållas att tribunalen ensam är behörig att avgöra huruvida det föreligger ett eventuellt behov av att komplettera den information som den har tillgång till i anhängiggjorda mål (se domstolens dom av den 22 november 2007 i mål C-260/05 P, Sniace mot kommissionen, REG 2007, s. I-10005, punkt 77 och där angiven rättspraxis).

31 Domstolen har vidare fastslagit att även om det i en begäran om hörande av vittnen, vilken framställts i ansökan, exakt anges beträffande vilka faktiska omständigheter vittnet eller vittnena ska höras och de skäl som kan motivera att de hörs, ankommer det på tribunalen att bedöma relevansen av en sådan begäran i förhållande till tvistens föremål och behovet av att höra nämnda vittnen (domstolens dom av den 17 december 1998 i mål C-185/95 P, Baustahlgewebe mot kommissionen, REG 1998, s. I-8417, punkt 70, av den 28 juni 2005 i de förenade målen C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P och C-213/02 P, Dansk Rørindustri m.fl. mot kommissionen, REG 2005, s. I-5425, punkt 68, och domstolens beslut av den 15 september 2005 i mål C-112/04 P, Marlines mot kommissionen, ej publicerad i rättsfallssamlingen, punkt 38).

32 I förevarande fall har sökandena, utöver det som angetts i deras tredje yrkande, inte anfört någon motivering till eller stöd för att begäran är berättigad. Begäran ska således avslås.

Den första grunden, avseende åsidosättande av artikel 81 EG

Parternas argument

33 Sökanden har gjort gällande att kommissionen har åsidosatt artikel 81 EG i den mån kommissionens bedömning är uppenbart felaktig vad beträffar förekomsten av en enda fortlöpande överträdelse. Sökandena har vidare anfört att kommissionen inte har motiverat sitt beslut i tillräcklig utsträckning och att den har åsidosatt deras rätt att höras.

34 Sökandena har invänt mot kommissionens bedömning av tre avgörande händelser som ligger till grund för kommissionens uppfattning att det föreligger en enda fortlöpande överträdelse. Det rör sig om sökandenas deltagande i de möten FNAS anordnade mellan juni 2003 och april 2004, mötet den 18 mars 2004 i Essen (Tyskland) med vissa konkurrenter och olika telefonsamtal mellan två representanter från FRA. BO och IBP Banninger Italia Srl mellan år 2001 och april 2004.

35 Vad beträffar de möten som anordnats av FNAS har sökandena inledningsvis påpekat att de i meddelandet om invändningar inte har anklagats för någon överträdelse

vad avser dessa möten. Meddelandet om invändningar var för övrigt riktat till FNAS, trots att denna förening inte har befunnits vara skyldig till någon överträdelse av artikel 81 EG.

36 Sökandena har anfört att kommissionen har grundat sin uppfattning på protokollen från de möten som FNAS anordnat vilka, med undantag av ett enda protokoll, inte har godkänts av deltagarna. Deltagarna har enbart undertecknat en närvarolista.

37 Sökandena menar att de möten som FNAS anordnat inte hade ett konkurrensbegränsande syfte. Till stöd för sin uppfattning har sökandena åberopat I:s redogörelse samt en formell inbjudan till det möte FNAS anordnade den 25 juni 2003. På dagordningen för detta möte var ett tekniskt ämne, nämligen den förpackning de kunder som var medlemmar i FNAS hade valt. Sökandena har även anfört att I undertecknade Oystertecs yttrande om dess policy avseende konkurrensbegränsande förfaranden. De möten som FNAS anordnade var dessutom inte hemliga, eftersom även kunder kunde delta.

38 Sökandena har gjort gällande att IBP France försökte ta avstånd från Comap SA:s försök att diskutera prissättning. De har i detta avseende åberopat I:s redogörelse, där det bekräftas att hon alltid har agerat för att diskussioner om framtida prissättning eller utbyte av hemlig information under FNAS möten undveks eller förhindrades.

39 Sökandena har anfört att även om en återförsäljare visserligen nämnde IBP Frances prishöjning från den 1 januari 2004 hade kunderna upplysts om denna från och med den 28 oktober 2003. Denna information var således inte längre hemlig på marknaden.

Mot bakgrund av den misstro som rådde bland deltagarna var det dessutom enligt sökandena osannolikt att enighet kunde uppnås på mötet den 20 januari 2004.

40 Sökandena har vidare hävdat att prishöjningarna under år 2004 i vart fall inte hade något samband med de möten som FNAS anordnat. Den prishöjning IBP France tillkännagav i sin skrivelse av den 28 oktober 2003 hade Oystertec ålagt sökandena. Det fanns även andra möjliga förklaringar till de prishöjningar som Comap och Raccord Orléanais SAS genomförde år 2004, bland annat höjningen av priset på råvaror.

41 Härav följer att de möten FNAS anordnade enligt sökandena inte var en del av den tidigare enda och fortlöpande överträdelsen eftersom deras syfte var legitimt och väsensskilt från syftet med de så kallade ”Super EFMA”-möten som organiserades före eller efter de möten som anordnades av European Fittings Manufacturers Association (EFMA, Europeiska föreningen för rörkopplingstillverkare).

42 Sökandena har slutligen gjort gällande att kommissionens bedömning var uppenbart felaktig vad gäller att den geografiska räckvidden för de möten som FNAS anordnat skulle vara paneuropeisk. De har anfört att endast Frankrike omfattades av denna räckvidd och att endast hänvisningar till de förpackningar som används på andra nationella marknader gjordes. Enligt sökandena rör det sig om en legitim diskussion avseende förhållandena på andra marknader.

43 Vad därefter beträffar mötet mellan IBP Allemagne, R Woeste & Co Yorkshire GmbH och Comap i Essen den 18 mars 2004 har sökandena hävdat att kommissionens bedömning av omständigheterna är felaktig. De har i detta hänseende gjort gällande att H från IBP Tyskland endast besvarade frågorna om dess moderbolags egen

prissättning men att ingen diskussion om exakta procentenheter eller om datumet för när prishöjningarna skulle genomföras förekom. Enligt sökandena var denna information dessutom redan offentlig och följaktligen inte längre hemlig.

44 Sökandena har även anfört att mötet i Essen innebar ett unikt tillfälle att diskutera men att detta absolut inte var planerat i förväg. Enligt sökandena föreligger inga bevis för att de eftersträvade ett syfte som var identiskt med det som fanns före inspektionerna. Härav följer att kommissionen, i avsaknad av en ”helhetsstrategi”, inte kan anse att detta möte utgör en del av den tidigare, enda och fortlöpande överträdelsen.

45 Sökandena har dessutom framfört att invändningen mot dem avseende mötet i Essen inte vidhölls i meddelandet om invändningar. I det angripna beslutet anges inte heller något om att IBP Allemagne eller IBP France skulle ha överträtt artikel 81 EG i detta avseende.

46 När det gäller telefonsamtalen mellan sökanden och vissa av deras konkurrenter har sökanden påpekat att det framgår av det angripna beslutet att kommissionen endast har bevis, bland annat samtalslistor, för perioden mellan den 10 april 2002 och den 17 juli 2003. Kommissionens bedömning att dessa bevis styrkte påståendet avseende perioden från mars 2001 till april 2004 var således uppenbart felaktig.

47 För att vederlägga kommissionens uppfattning har sökandena främst hävdat att B (FRA.BO) mycket oftare har tagit initiativ till att kontakta R (IBP Banninger Italia) än det omvända. I motsats till vad kommissionen har påstått varade dessa telefonsamtal inte mer än ungefär en timme totalt sett.

48 Sökandena har vidare framhållit att det finns en annan möjlig förklaring till dessa telefonkontakter, nämligen att även om den sista faktura som IBP Banninger Italia tillställde FRA.BO är från september 2002, har detta sistnämnda bolag fortsatt kontakta IBP Banninger Italia för att köpa dess varor.

49 Sökandena har tillagt att den period som omfattas av dessa samtalslistor inte sammanfaller med IBP Banninger Italias prishöjningar. Samtalslistorna styrker att telefonsamtalen har ägt rum, men de kan inte bevisa deras innehåll. FRA.BO har endast formulerat påståenden utan att vare sig styrka dem genom dokumenterade bevis eller tillhandahålla detaljerade uppgifter.

50 Slutligen anser sökandena att den tid de har deltagit i överträdelsen, i likhet med vad som bedömdes i fråga om IMI och Aalberts Industries NV, allra högst borde anses vara begränsad till perioden för de möten FNAS anordnade.

51 Sökandena har anfört att kommissionens bedömning att en enda och fortlöpande överträdelse förelåg är felaktig. De har främst framhållit att det inte finns någon ”helhetsstrategi” eller något ”identiskt syfte”. Enligt sökandena har inte kommissionen upptäckt några statistiska upplysningar av samma kvalitet som de upplysningar som avsåg perioden före år 2001 vilka bevisar att ett kontrollerat system förelåg. Sökandena har dessutom gjort gällande att det program för att följa konkurrensreglerna vilket antogs vid Oystertec ”bröt kontinuiteten”, vilket således utesluter förekomsten av en enda fortlöpande överträdelse.

52 Vad beträffar de formella oegentligheterna har sökandena främst anfört att kommissionen varken har framfört något rimligt skäl till att den till stöd för sin bedömning använde bevis som inte var vare sig detaljerade eller bekräftade av FRA.BO, eller angett varför den har använt dessa mot sökandena och inte mot Aalberts Industries.

53 Sökandena anser dessutom att deras rätt att bli hörda har åsidosatts under det administrativa förfarandet. Detta beror främst på den omständigheten att kommissionen i sitt beslut har hållit de möten FNAS anordnade emot sökandena, vilket den inte hade gjort i meddelandet om invändningar. Inte heller har dessa möten hållits emot AFC, utan de har endast åberopats gentemot FNAS. Även R:s beteende har legat till grund för kommissionens beslut, trots att meddelandet om invändningar inte var riktat mot IBP Banninger Italia, som därför aldrig hördes, och att kommissionen inte har förklarat att B:s påståenden utgjorde en överträdelse av artikel 81 EG.

54 Kommissionen har yrkat att talan ska ogillas såvitt avser denna grund.

Tribunalens bedömning

55 Artikel 81 EG kan åsidosättas inte bara genom en enstaka handling, utan även genom en serie handlingar eller ett fortlöpande beteende. När de olika handlingarna ingår i en helhetsstrategi, på grund av att de har ett identiskt syfte som innebär en snedvridning av konkurrensen inom den gemensamma marknaden, får kommissionen hålla företag ansvariga för dessa handlingar på grund av deras deltagande i överträdelsen som helhet betraktad (domstolens dom av den 7 januari 2004 i de förenade målen C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P och C-219/00 P, Aalborg Portland m.fl. mot kommissionen, REG 2004, s. I-123, punkt 258).

56 Ett företag kan enligt rättspraxis anses ansvarigt för en övergripande konkurrensbegränsande samverkan, även om det visas att det har deltagit direkt endast i ett eller flera av de moment som tillsammans utgör samverkan, om företaget kände till eller

tveklöst borde ha känt till dels att det samförstånd i vilket det deltog ingick i en global plan, dels att denna globala plan omfattade samtliga de moment som tillsammans utgör den konkurrensbegränsande samverkan. Ett företag som har deltagit i en enda och komplex överträdelse genom egna beteenden och som syftar till förverkligandet av överträdelsen i dess helhet, kan även vara ansvarigt för beteenden som genomförts av andra företag inom ramen för samma överträdelse för hela den period som det deltagit i den nämnda överträdelsen. Så är fallet när det är styrkt att det ifrågavarande företaget kände till de övriga deltagarnas överträdelser eller rimligen kunde förutse dem och var berett att acceptera den risk som detta innebar (domstolens dom av den 8 juli 1999 i mål C-49/92 P, kommissionen mot Anic Partecipazioni, REG 1999, s. I-4125, punkt 203).

57 Vad beträffar bevisningen för en överträdelse av artikel 81.1 EG måste kommissionen förebringa exakt och samstämmig bevisning till styrkande av dess fasta övertygelse om att överträdelsen har begåtts (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 28 mars 1984 i de förenade målen 29/83 och 30/83, CRAM och Rheinzink mot kommissionen, REG 1984, s. 1679, punkt 20). Om rätten anser att det föreligger tvivelsmål ska detta gynna det företag som det beslut i vilket överträdelsen konstateras är riktat till. Rätten får således inte fastställa att kommissionen styrkt att den ifrågavarande överträdelsen förelegat om denna fråga enligt rätten fortfarande är föremål för tvivel, särskilt i samband med talan om ogiltigförklaring av ett beslut om påförande av böter (förstainstansrättens dom av den 25 oktober 2005 i mål T-38/02, Groupe Danone mot kommissionen, REG 2005, s. II-4407, punkt 215).

58 Det följer vidare av fast rättspraxis att varje del av den bevisning som kommissionen företett inte nödvändigtvis måste motsvara dessa kriterier med avseende på varje del av överträdelsen. Det är tillräckligt att en samlad bedömning av alla de indicier som institutionen åberopat motsvarar detta krav (se förstainstansrättens dom av den 8 juli 2004 i de förenade målen T-67/00, T-68/00, T-71/00 och T-78/00, JFE Engineering m.fl. mot kommissionen, REG 2004, s. II-2501, punkt 180 och där angiven rättspraxis).

59 Det är för övrigt vanligt att sådan verksamhet som utgörs av konkurrensbegränsande förfaranden och avtal bedrivs i hemlighet, att mötena äger rum i hemlighet och att därtill hörande dokumentation begränsas till ett minimum. Även om kommissionen upptäcker handlingar som uttryckligen bekräftar att aktörer har haft otillåten kontakt med varandra är dessa vanligtvis fragmentariska och spridda, varför det ofta visar sig vara nödvändigt att rekonstruera vissa detaljer med hjälp av slutledning. I de flesta fall måste därför förekomsten av ett konkurrensbegränsande förfarande eller avtal härledas ur ett antal sammanträffanden och indicier som när de beaktas tillsammans och när annan hållbar förklaring saknas kan utgöra bevis för att en överträdelse av konkurrensreglerna har skett (domen i det ovan i punkt 55 nämnda målet Aalborg Portland m.fl. mot kommissionen, punkterna 55–57, och av den 25 januari 2007 i de förenade målen C-403/04 P och C-405/04 P, Sumitomo Metal Industries och Nippon Steel mot kommissionen, REG 2007, s. I-729, punkt 51).

60 Vad avser överträdelsens varaktighet ankommer det även på kommissionen att styrka den, eftersom varaktigheten är en omständighet som omfattas av begreppet överträdelse enligt artikel 81.1 EG. De ovannämnda principerna är således tillämpliga i detta avseende (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 21 september 2006 i mål C-105/04 P, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied mot kommissionen, REG 2006, s. I-8725, punkterna 94–96).

61 Slutligen följer det även av fast rättspraxis att om det inte föreligger något uttryckligt avståndstagande kan kommissionen bedöma att överträdelsen inte har upphört (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 19 mars 2009 i mål C-510/06 P, Archer Daniels Midland mot kommissionen, REG 2009, s. I-1843, punkterna 119 och följande punkter samt där angiven rättspraxis).

62 I förevarande fall påpekas att IBP France inte har bestritt att det deltog i kartellen före kommissionens inspektioner i mars 2001.

63 De omständigheter som kommissionen håller sökandena emot, nämligen deras deltagande i de möten FNAS anordnade, kontakterna mellan sökandena och FRA.BO samt de kontakter som togs under mässan i Essen, har vidare inte i sak bestridits av sökandena. De har däremot bestridit att dessa omständigheter skulle vara konkurrensbegränsande och att de ingår i den enda, komplexa och fortlöpande överträdelse som har fastställts för perioden före mars 2001.

64 Det ska således prövas huruvida de beteenden som kunde konstateras efter kommissionens inspektioner i mars 2001 ska anses utgöra konkurrensbegränsande kontakter och om de innebär att en förlängning av den enda överträdelsen kan konstateras.

65 Vad beträffar sökandenas deltagande i de möten FNAS anordnade framgår det bland annat av protokollen från dessa möten att frågor gällande pris, såsom försäljningsmarginaler och höjningar av priset på rörkopplingar, diskuterades under mötena i FNAS logistiknämnd.

66 I protokollet från den 25 juni 2003 hänvisas till konkurrenternas beslut om att ”det mål som ska uppnås är att åtminstone säkerställa att priserna stabiliseras”. Det framgår av protokollet från den 15 oktober 2003 att Aquatis France, IBP och Comap hade försett de andra tillverkarna med upplysningar om fördelningen av deras försäljning mellan vissa kategorier av produkter samt om deras marginaler. Under mötet den 3 november 2003 skedde ett informationsutbyte gällande framtida prishöjningar. Det framgår likaledes av protokollet från den 20 januari 2004 att L. (Comap) efter vissa åsiktsutbyten föreslog att ”tillverkarna informerar sina kunder om en eventuell prishöjning om 6 procent vilken har samband med materialkostnader för att testa reaktionen på marknaden och parallellt förbättra förpackningskostnaden”. Enligt detta protokoll ska ”[d]enna höjning av materialkostnaderna … genomföras avseende hela

sortimentet" och "enhetspriset för de nya förpackningarna [borde således] höjas med 5,3 eller 5,4 procent". Efter detta möte hölls slutligen en telefonkonferens den 16 februari 2004, under vilken varje konkurrent uttryckte sin åsikt beträffande de planerade prishöjningarna.

67 Även om diskussionerna med leverantörerna om deras begäran att förpackningen skulle ändras saknade följder i konkurrensrättsligt hänseende och en sådan begäran medför högre produktionskostnader, kan en samordning avseende den procentenhet som återförs på leverantörerna eller på den del av kostnaderna som tillverkarna står för inte i sig anses sakna påverkan på marknaden. Det handlar här om en fråga som varje företag bör hantera internt. Samma förhållande gäller försäljningsmarginaler och höjningar av priset på rörkopplingar.

68 Vad vidare beträffar de bilaterala kontakterna framgår det av det uttalande FRA.BO gjorde i samband med sin ansökan om förmånlig behandling och den dokumenterade bevisning detta bolag ingav under det administrativa förfarandet att utbytet av känslig information mellan konkurrenterna fortsatte efter kommissionens inspektioner. I detta sammanhang kan påpekas att beviset för innehållet i telefonsamtalen består av några handskrivna anteckningar som gjordes under samtal mellan en representant från Comap och en representant från FRA.BO (skälen 508–510 i det angripna beslutet) samt en anteckning gällande ett samtal mellan en representant för Aalberts Industries och en representant för FRA.BO (skäl 511 i det angripna beslutet). Detta bevis är emellertid bristande vad avser sökandena. Samtalslistorna från FRA.BO visar visserligen att det verkligen har förekommit kontakter mellan en representant för sistnämnda bolag och representanten för sökandenas bolag, men de ger inga upplysningar om vilka ämnen som diskuterades under dessa samtal. Kommissionen har således enbart grundat sin bedömning vad avser sökandena på FRA.BO:s uttalande.

69 Uttalanden som har gjorts i samband med en ansökan om förmånlig behandling spelar en viktig roll. Dessa uttalanden som gjorts i företagets namn har ett icke-förringbart bevisvärde eftersom de medför betydande rättsliga och ekonomiska risker (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 58 nämnda målet JFE Engineering m.fl. mot kommissionen, punkterna 205 och 211, samt domen i det ovan i punkt 59 nämnda målet Sumitomo Metal Industries och Nippon Steel mot kommissionen, punkt 103). Ett uttalande från ett företag som misstänks ha deltagit i en kartell och som bestritts av flera andra misstänkta företag kan emellertid inte anses utgöra tillräcklig bevisning för att de sistnämnda gjort sig skyldiga till överträdelsen om detta inte stöds av annan bevisning (se domen i det ovan i punkt 58 nämnda målet JFE Engineering m.fl. mot kommissionen, punkt 219 och där angiven rättspraxis). Även om det framgår av det angripna beslutet att dessa telefonsamtal inte kan förklaras av korsvisa leveranser, med undantag av samtalet i juli 2002 (skäl 788 i det angripna beslutet), och kommissionen har bevisning för att FRA.BO har haft kontakter med konkurrensbegränsande beskaffenhet med andra konkurrenter, måste det ändå konstateras att det inte har förebringats tillräcklig bevisning för att kontakterna mellan FRA.BO och sökandena hade ett konkurrensbegränsande syfte, om detta inte stöds av andra omständigheter. I det angripna beslutet förekommer inte heller någon hänvisning till bilaterala kontakter av konkurrensbegränsande beskaffenhet mellan sökandena och andra konkurrenter.

70 Vad avser mötet mellan H (IBP Allemagne) och Comaps representant under mässan i Essen den 18 mars 2004, framgår det av H:s uttalande att han har besvarat en prisfråga och att IBP hade planerat en prishöjning i slutet av mars månad 2004. Eftersom sökandena inte har styrkt att denna upplysning redan hade offentliggjorts och att IBP:s officiella kungörelse av prishöjningen först hade vidarebefordrats den 30 mars 2004, konstateras att denna kontakt, oberoende av om det handlade om ett enstaka tillfälle, hade samband med prissättningen på den tyska marknaden.

71 Argumentet att detta utbyte inte var av konkurrensbegränsande beskaffenhet på grund av den bristande ömsesidigheten saknar relevans. Enligt rättspraxis krävs inte

att ett informationsutbyte är ömsesidigt för att det ska anses utgöra en kränkning av principen om ett självständigt agerande på marknaden. Det framgår i detta hänseende av rättspraxis att avslöjandet av känslig information undanröjer osäkerheten avseende konkurrentens framtida beteende och påverkar, direkt eller indirekt, den strategi mottagaren av informationen kommer att tillämpa (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 23 november 2006 i mål C-238/05, Asnef-Equifax och Administración del Estado, REG 2006, s. I-11125, punkt 51 och där angiven rättspraxis).

72 Härav följer att merparten av de omständigheter som hålls sökandena emot och som skedde efter kommissionens inspektioner i mars 2001, nämligen kontakterna vid de möten FNAS anordnade och mötena under mässan i Essen, var av konkurrensbegränsande beskaffenhet.

73 Vad beträffar frågan huruvida det handlade om en fortsättning av den överträdelse som konstaterats för månaden mars 2001, påpekas att denna överträdelse bestod i att regelbundet, under flera år, anordna multi- och bilaterala kontakter mellan konkurrerande tillverkare i syfte att skapa illegala förfaranden för att på artificiell väg påverka rörkopplingsmarknadens funktion, särskilt vad avsåg prissättning.

74 Dessa kontakter togs under möten som anordnats inom yrkesföreningar, i synnerhet EFMA (under de möten som kallades ”Super EFMA”), handelsmässor, ad hoc-möten och bilaterala åsiktsutbyten. Initiativen till att diskutera prishöjningar togs oftast på europeisk nivå och verkställdes på nationell nivå, eftersom tillverkarna hade olika förfaranden för priskoordinering i olika länder och de lokala åtgärderna kompletterade de åtgärder som vidtagits på europeisk nivå.

75 De beteenden som efter mars 2001 hålls sökandena emot består även av kontakter som tagits inom yrkesföreningar (de möten FNAS anordnade), av bilaterala kontakter mellan konkurrenterna avseende konkurrensvillkoren, såsom prissättning, prishöjningar och kommersiella villkor som tillämpades på klienterna, samt av kontakter under handelsmässor (mässan i Essen).

76 Eftersom syftet med det konkurrensbegränsande förfarandet inte har ändrats, nämligen prissamordning, är den omständigheten att det i viss mån har ändrat karaktär eller intensitet inte relevant för huruvida den ifrågavarande kartellen har fortgått. Det är härvid sannolikt att kartellen efter kommissionens inspektioner hade en mindre strukturerad form och att dess aktivitet varierade i intensitet. Den omständigheten att en kartells aktivitet varierar under olika perioder innebär emellertid inte att den har upphört.

77 Även om antalet deltagare i kartellen efter kommissionens inspektioner i mars 2001 gick från nio till fyra stycken var de dominerande aktörerna (nämligen Comap, IBP och IMI:s tidigare dotterbolag), såsom framgår av det angripna beslutet, fortfarande inblandade i de beteenden som hålls emot sökandena efter kommissionens inspektioner. Vissa personer som hade deltagit i kartellen före mars 2001 var också inblandade i de beteenden som hålls sökandena emot efter denna period.

78 Vad beträffar överträdelsens geografiska räckvidd framgår det att även om de möten FNAS anordnade enbart avsåg den franska marknaden avsåg de konkurrensbegränsande kontakterna mellan konkurrenterna efter mars 2001 även andra nationella marknader, som den tyska, den grekiska och den italienska marknaden. Även om sökandena endast var inblandade i den kartell som avsåg den tyska och den franska

marknaden måste de nödvändigtvis ha haft kännedom om att kartellen hade en mer vidsträckt räckvidd och att deras konkurrenter således även tog sikte på andra nationella marknader.

79 Mot bakgrund av att varje deltagares beteende, däribland sökandenas, eftersträvade samma konkurrensbegränsande syfte, nämligen att begränsa konkurrensen på rörkopplingsmarknaden genom prissamordning och prishöjningar samt utbyte av känslig information, har kommissionen haft fog för sin bedömning att det rörde sig om en fortsättning på en tidigare överträdelse.

80 Sökandens andra argument till stöd för denna grund, nämligen att protokollen från mötena inte hade godkänts, att det angripna beslutet inte riktade sig till dem själva eller att programmet för att följa konkurrensreglerna tillämpades, föranleder ingen annan bedömning.

81 Argumentet att protokollen från de möten FNAS anordnade inte hade godkänts saknar relevans. Det är nämligen ostridigt att sökandena var representerade under dessa möten. Med beaktande av att de hade fått ta del av dessa protokoll hade sökandena möjlighet att, antingen skriftligt eller under nästkommande möte, rätta dem eller framhålla de punkter som de inte var ense om.

82 Även argumentet enligt vilket det angripna beslutet inte var riktat till FNAS saknar relevans. Av skäl 606 i det angripna beslutet framgår nämligen att kommissionen ansåg att ”även om det finns faktorer som tyder på att tillverkarna har ingått ett avtal som de, enligt [AFC], har verkställt, finns det inga omständigheter som tyder på att

FNAS aktivt har godkänt uppdraget som tilldelats tillverkarna eller underlättat verkställandet av avtalet". Kommissionen hade således fog för sin bedömning i skäl 607 i det angripna beslutet att FNAS inte hade deltagit i det ifrågavarande avtalet och således inte ska återfinnas bland de bolag som det angripna beslutet riktade sig till.

83 Vad därefter beträffar argumentet att programmet för att följa konkurrensreglerna tillämpades ska framhållas att den omständigheten att sökandena hade genomfört ett "compliance programme" inte vederlägger att de har deltagit i konkurrensbegränsande möten. Det finns för övrigt inga handlingar som tyder på att de offentligt har tagit avstånd från kartellen.

84 Slutligen ska, vad avser det resonemang enligt vilket sökandena i meddelandet om invändningar inte har anklagats för någon överträdelse vad avser mötena som FNAS anordnade och att deras rätt att bli hörda således har åsidosatts, framhållas att sökandena i sin ansökan om förmånlig behandling själva har tillhandahållit protokollen från de möten FNAS anordnade och att kommissionen därefter angav i meddelandet om invändningar att de konkurrensbegränsande kontakterna, däribland de som knöts under FNAS-mötena, utgjorde en del av den enda och fortlöpande överträdelsen.

85 Av det ovan anförda följer att talan inte kan vinna bifall såvitt avser den första grunden.

Den andra grunden, avseende en felaktig beräkning av bötesbeloppet

Parternas argument

86 Sökandena har främst gjort gällande att de böter som ålagts IBP France överskrider 10 procent av dess omsättning, som endast var 4 896 000 euro år 2005. Det bötesbelopp som ålades IBP France borde således ha begränsats till 489 600 euro.

87 Sökandena har även anfört att böterna på 5,63 miljoner euro har ålagts IBP France två gånger för samma beteende, första gången för den period under vilken bolaget tillhörde Delta och andra gången för den period under vilken det tillhörde AFC.

88 Vad avser tillämpningen av 1998 års riktlinjer har sökandena framfört flera argument mot kommissionens tillvägagångssätt. Sökandena har för det första gjort gällande att överträdelsen borde ha klassificerats som ”mindre allvarlig” i stället för som ”mycket allvarlig”. Till stöd för sin uppfattning har sökandena hänvisat till Oystertecs ändrade policy, till den omständigheten att de har visat sig ta avstånd från kartellen och till att kommissionen aldrig har anklagat dem för att ha deltagit i en ”mycket allvarlig” överträdelse.

89 Sökanden har för det andra hävdat att den överträdelse som det har bevisats att de har deltagit i endast varade i sju månader, medan den enligt kommissionens beräkning varade i två år och fyra månader. De anser vidare att de har särbehandlats i förhållande till Aalberts Industries som inte har bedömts skyldigt till deltagande i kartellen

under perioden från år 2001 till juni 2003, och detta trots att kommissionen inte hade någon annan bevisning i förhållande till sistnämnda bolag än den bevisning som förelåg vad avser sökandena.

90 Sökandena har för det tredje gjort gällande att kommissionen genom att justera bötesbeloppet i förhållande till de ifrågavarande företagens marknadsandelar inte har beaktat den omständigheten att AFC var en ”aktör av mindre betydelse”. De har även invänt mot den höjning av böternas grundbelopp med 60 procent som påfördes dem på grund av underlåtelsen att avsluta överträdelsen efter kommissionens inspektioner genom att göra gällande att AFC:s förvärv av dem först genomfördes den 23 november 2001, det vill säga. åtta månader efter inspektionerna.

91 Vad för det fjärde beträffar den höjning som påfördes på grund av att AFC hade tillhandahållit vilseledande uppgifter har sökandena hävdat att kommissionen har åsidosatt proportionalitetsprincipen genom att tillämpa en sådan höjning med 50 procent. Även om R har uppgett en felaktighet har kommissionen nämligen inte kunnat styrka att han försökte vilseleda den. Enligt förordning nr 1/2003 får kommissionen endast ålägga böter med ett belopp på högst 1 procent av omsättningen i det företag som, i sitt svar på en begäran om upplysningar, har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter.

92 Sökandena har vidare ifrågasatt trovärdigheten i FRA.BO:s uttalanden. De anser i detta hänseende att den bevisning som FRA.BO har tillhandahållit inte stöds av någon annan bevisning och att FRA.BO har allt intresse av att skuldbelägga sina konkurrenter för att själv medges nedsättning av de böter som ålagts företaget.

93 För det femte har sökandena anfört att kommissionen endast har hänvisat till den ”berörda produkten” i det angripna beslutet men underlåtit att beakta produktens storlek på marknaden som även omfattar sådana produkter som rörkopplingar av plast.

94 Sökandena har för det sjätte framhållit att om de hade anklagats för en överträdelse som hade kvalificerats som ”mycket allvarlig” hade de framfört argument avseende AFC:s ekonomiska svårigheter. Enligt sökandena har kommissionen även åsidosatt deras rättigheter genom att underlåta att försöka utreda huruvida AFC:s dotterbolag hade finansiell förmåga att betala de ålagda böterna.

95 Slutligen har sökandena anfört att kommissionen har tillämpat 1996 års meddelande om samarbete felaktigt. De har bland annat angett att de hade berättigade förväntningar på att medges nedsättning eftersom kommissionen hade mottagit deras ansökan om förmånlig behandling. Om kommissionen hade reservationer inför deras ansökan om förmånlig behandling borde den således ha gett uttryck för dem.

96 I motsats till vad kommissionen har anfört vidhåller sökandena att deras samarbete har varit värdefullt, bland annat på grund av de bevis som lämnats avseende de möten FNAS anordnade och det möte som skedde i samband med mässan i Essen. Sökandena har dessutom tillhandahållit bevis som underbygger de bevis som FRA.BO:s ansökan om förmånlig behandling innehåller.

97 Sökandena har dessutom gjort gällande att kommissionen har tillmätt tidpunkten då deras ansökan om förmånlig behandling ingavs, som ansågs vara för sen, alltför stor betydelse. De har anfört att efter det att de upptäckte de eventuellt konkurrensbegränsande beteendena vidtog de omedelbart åtgärder för att ansöka om nedsättning av eller befrielse från böterna.

98 Vad beträffar ett eventuellt bestridande av omständigheterna i sak har sökandena gjort gällande att det klart framgår av deras ansökan om förmånlig behandling att de inte bestrider omständigheterna avseende FNAS och mötet som skedde i samband med mässan i Essen. De invänder endast mot den tolkning kommissionen har gjort till stöd för att en enda och fortlöpande överträdelse föreligger. Vad beträffar telefonsamtalen har sökandena hävdat att de inte är beredda att göra några erkännanden eftersom påståendena saknar grund.

99 Sökandena anser att de med stöd av 1996 års meddelande om samarbete borde ha medgetts nedsättning av bötesbeloppet till åtminstone lika stor del som den nedsättning som medgavs Delta, nämligen med 20 procent, det vill säga en nedsättning med nästan 50 procent om deras bidrag till bevisningen beaktas.

100 Kommissionen har yrkat att talan ska ogillas såvitt avser denna grund.

Tribunalens bedömning

101 Vad beträffar invändningen om att det tak på 10 procent av den globala omsättningen som avses i artikel 23.2 i förordning nr 1/2003 skulle ha överskridits erinrar tribunalen inledningsvis om att när ett beslut varigenom kommissionen ålägger böter riktar sig till moderbolaget i en koncern som utgör en ekonomisk enhet är den omsättning som ska beaktas vid tillämpningen av detta tak omsättningen för koncernen i dess helhet. Vid den tidpunkt då det angripna beslutet antogs var IBP France ett helägt dotterbolag till IBP, och de två bolagen utgjorde en ekonomisk enhet. Kommissionen hade således fog för att använda IBP:s globala omsättning som beräkningsgrund för denna gräns.

102 Sökandena kan inte heller vinna framgång med påståendet att böterna på 5,63 miljoner euro har påförts IBP France två gånger för samma beteende, första gången för den period under vilken bolaget tillhörde Delta och andra gången för den period under vilken det tillhörde AFC. Det enda bötesbelopp som ålagts IBP France, med tillämpning av taket på 10 procent av IBP:s omsättning, hade nämligen delats i två delar på grund av dess solidariska ansvar, dels med sitt före detta moderbolag, dels med sitt nuvarande moderbolag.

103 När det gäller invändningen avseende felaktig tillämpning av 1998 års riktlinjer i fråga om överträdelsens allvar påpekar tribunalen att sökandenas argument enligt vilket händelserna efter år 2001 saknar samband med en tidigare överträdelse redan har förklaras ogiltigt. Argumentet enligt vilket de beteenden som konstaterats efter år 2001 inte kan anses utgöra en mycket allvarlig överträdelse saknar vidare relevans. Horisontella avtal om prissättning är nämligen till sin natur mycket allvarliga. I begreppet en ”enda, komplex och fortlöpande överträdelse” ingår nämligen att kvalificeringen av denna överträdelse som ”mycket allvarlig” ska tillämpas på samtliga av dess avgörande beståndsdelar och för hela dess varaktighet. Den omständigheten att de aktiviteter överträdelsen bestod av varierade i intensitet föranleder ingen annan bedömning. Att en överträdelse bedöms vara mycket allvarlig tillämpas vidare på samtliga deltagare i denna. Det är utifrån förekomsten av försvårande eller förmildrande omständigheter som varje berört företags grad av deltagande kan bedömas. Det har slutligen redan angetts i meddelandet om invändningar att kommissionen bedömde att överträdelsen var mycket allvarlig. Sökandena kan således inte med fog göra gällande att endast IBP France berördes av denna kvalifikation.

104 Argumentet avseende att sökandena skulle ha särbehandlats i förhållande till Aalberts Industries, vad gäller den tid under vilken de deltog i överträdelsen, kan inte heller vinna framgång. Kommissionen har nämligen efter en helhetsbedömning av bevisningen konstaterat att det inte förelåg tillräckliga bevis för att Aalberts Industries

deltagande skulle anses styrkt för den period som direkt följde på inspektionerna. IMI, Aalberts Industries föregångare, avslutade vidare sitt deltagande direkt efter inspektionerna. Så var däremot inte fallet vad gäller Delta och sökandena som inte tagit avstånd från den ifrågavarande kartellen offentligt. Även om kommissionen inom ramen för sin bevisvärdering hade åsidosatt principen om likabehandling måste tillämpningen av denna princip ske i överensstämmelse med laglighetsprincipen, enligt vilken ingen till sin egen förmån kan åberopa en rättsstridig åtgärd som gynnat någon annan.

105 Vad beträffar argumentet avseende höjningen av böternas grundbelopp med 60 procent på grund av att sökandena fortsatte delta i kartellen efter kommissionens inspektioner, erinrar tribunalen om att sökandena enbart har gjort gällande att en sådan höjning är ”irrationell” i den mån AFC:s förvärv genomfördes först den 23 november 2001 och deras nya ledning omedelbart tog avstånd från kartellen genom att införa förfaranden för att efterleva konkurrensreglerna. Sökandena har inte bestridit att kommissionen på grund av försvårande omständigheter har rätt att beakta den omständigheten att ett företag har fortsatt att delta i en överträdelse efter påbörjad utredning. Såsom redan har konstaterats här ovan har sökandena oavsett den omständigheten att de antagit ett program för att efterleva konkurrensreglerna fortsatt att delta i kartellen fram till mars 2001. Det argument sökandena har framfört kan således inte godtas.

106 Vad avser höjningen med 50 procent av böternas grundbelopp på grund av de vilseledande uppgifter AFC har tillhandahållit framgår det av skäl 789 i det angripna beslutet att kommissionen ansåg att dessa uppgifter faktiskt hade vilselett kommissionen vilket enligt den måste anses vara en försvårande omständighet.

107 Dessa uppgifter bestod i ett uttalande som bifogats AFC:s svar på meddelandet om invändningar, i vilket R (IBP Banninger Italia) angav att han inte hade haft några kontakter med FRA.BO under den ifrågavarande perioden. Efter att ha konfronterats med vissa telefonfakturor från FRA.BO har han emellertid nyanserat sitt svar, dels genom att ange att han inte mindes dessa kontakter, dels genom att göra gällande att dessa kontakter inte medförde några konkurrensrättsliga följder.

108 Det ska härvid erinras om att böter enligt artikel 23.1 eller 23.2 i förordning nr 1/2003 endast kan åläggas om den ifrågavarande överträdelsen har begåtts ”uppsåtligen eller av oaktsamhet”. De försvårande omständigheterna ger dessutom en möjlighet att hänsyn kan tas till hur allvarligt varje berört företags deltagande i överträdelsen har varit. Höjningen av bötesbeloppet på grund av en sådan försvårande omständighet ska därför vara proportionell i förhållande till det ifrågavarande beteendets allvar.

109 Den omständigheten att kommissionen enligt förordning nr 1/2003 får ålägga böter med ett belopp på högst 1 procent av ett företags omsättning på grund av att detta företag har hindrat utredningen eller har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter som svar på begäran om upplysningar, som en överträdelse i sig, påverkar inte möjligheten att beakta detta som en försvårande omständighet (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 29 juni 2006 i mål C-308/04 P, SGL Carbon mot kommissionen, REG 2006, s. I-5977, punkt 64). Det ska emellertid förtydligas att om en av dessa två omständigheter beaktas innebär detta att den andra inte kan beaktas parallellt vad avser samma beteende.

110 Sökandena har vidare anfört att proportionalitetsprincipen har åsidosatts i den mån de gränser som avses i artikel 23.1 och 23.2 i förordning nr 1/2003 skiljer sig åt. Tribunalen kan emellertid inte godta deras resonemang. De två bestämmelserna avser nämligen olika överträdelser.

111 Artikel 23.1 i förordning nr 1/2003 är i vart fall inte tillämplig i förevarande fall mot bakgrund av att det inte rör sig om en begäran eller fråga som framförts enligt artikel 18 eller artikel 20 i samma förordning, utan om ett svar på meddelandet om invändningar som gjorts i samband med utövandet av rätten till försvar. Även om företagen fritt kan välja huruvida de vill svara på en begäran som framförts enligt artikel 18.1 i förordning nr 1/2003, framgår det av artikel 23.1 a i denna förordning att när ett företag har valt att svara är de skyldiga att lämna sanningsenliga uppgifter. Mot bakgrund av systematiken i förordning nr 1/2003 gäller skyldigheten att lämna sanningsenliga uppgifter även vad avser svar på ett meddelande om invändningar. Det föreligger visserligen ingen skyldighet att svara på ett meddelande om invändningar. Utövandet av rätten till försvar omfattar även rätten att ifrågasätta bevisvärdet av de handlingar på vilka kommissionen grundar sin bedömning. Om ett företag lämnar andra upplysningar, till exempel vittnesmål, för att vederlägga den bevisning som har företetts av kommissionen i meddelandet om invändningar, bör dessa upplysningar vara exakta.

112 I förevarande fall består den försvårande omständighet som kommissionen åberopat av tillhandahållandet av vilseledande uppgifter. Kommissionen anklagar nämligen AFC för att ha förnekat först existensen av telefonsamtalen och därefter att dessa samtal hade ett konkurrensbegränsande syfte. Telefonsamtalen skulle, såsom kommissionen själv har medgett under förhandlingen, utan denna sistnämnda faktor sakna betydelse i förevarande fall och därmed inte ha utgjort en försvårande omständighet.

113 Vad beträffar denna första faktor kan det noteras att R i sitt första uttalande av den 29 november 2005, såsom redan angetts ovan i punkt 107, förnekade att dessa kontakter ägt rum. Han har i detta hänseende angett att han ”förstår att [B] uppger sig ha haft telefonkontakter med [honom] under perioden 2001–2005, förmodligen begränsade till perioden 2001 fram till april 2004” men att detta var ”felaktigt”. I sitt

ändrade uttalande av den 17 mars 2006, med hänsyn till samtalslistorna, uppgav han att han inte mindes telefonsamtalen. Han bekräftade att dessa samtal ägt rum genom samtalslistorna för hans mobiltelefon för perioden från september 2002 till december 2003, vilka styrkte att han inte hade ringt B:s telefonnummer.

114 Det ska härvid påpekas att det är sökandenas ansvar att kontrollera sannolikheten av ett uttalande innan det bifogas svaret på meddelandet om invändningar, eller åtminstone att kontrollera de ifrågavarande samtalslistorna, vilket för övrigt gjordes med R:s ändrade uttalande. I detta fall kan det röra sig om en handling utförd av oaktsamhet. Den omständigheten att sökandena därefter vidtog interna åtgärder förändrar inget i detta avseende.

115 Vad beträffar den andra faktorn konstaterar tribunalen emellertid att det inte föreligger någon bevisning till stöd för FRA.BO:s uttalande enligt vilket regelbundna telefonkontakter med konkurrensbegränsande syfte gjordes med R (IBP Banninger Italia) (se även punkt 69 här ovan). Det framgår nämligen av FRA.BO:s svar på meddelandet om invändningar att P och B hade uppgett att de inte mindes innehållet i varje telefonsamtal. Enligt detta svar har de endast uppgett att de allmänt sett mindes att det hade förekommit många telefonkontakter, bland annat vad avser diskussioner med konkurrenter om prissättning och de villkor kunderna medgavs. I sitt uttalande har B helt enkelt uppgett att hon minns att hon har haft kontakter med R.

116 Härav följer att även om förekomsten av telefonsamtalen har bevisats är det inte styrkt att dessa hade ett konkurrensbegränsande syfte. Kommissionen hade således inte fog för sin bedömning att tillhandahållandet av den ifrågavarande informationen utgjorde en försvårande omständighet.

117 Av det ovanstående följer att kommissionen, oberoende av huruvida höjningen var proportionerlig under omständigheterna i förevarande fall, inte hade fog för att höja böternas grundbelopp med 50 procent. När det gäller påverkan på bötesbeloppet ska det framhållas att det bötesbelopp som ålagts sökandena förblir oförändrat på grund av tillämpningen av den 10-procentiga gräns som avses i artikel 23.2 i förordning nr 1/2003.

118 När det gäller argumentet enligt vilket kommissionen inte har fastställt den berörda marknaden och enbart har hänvisat till ”den berörda produkten” framgår det av rättspraxis att den marknad som avses i ett beslut av kommissionen varigenom en överträdelse av artikel 81 EG konstateras bestäms av avtalen och aktiviteterna inom kartellen (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 15 juni 2005 i de förenade målen T-71/03, T-74/03, T-87/03 och T-91/03, Tokai Carbon m.fl. mot kommissionen, ej publicerad i rättsfallssamlingen, punkt 90). Enligt skäl 634 i det angripna beslutet har kommissionens utredning visat att alla typer av rörkopplingar i alla storlekar, inklusive kompressionsrörkopplingar, vid olika tidpunkter i perioden då kartellen genomfördes, blev föremål för konkurrensbegränsande diskussioner. Även om det antas att rörkopplingar av plast omfattades av rörkopplingsmarknaden, såsom sökandena gör gällande, framgår det för övrigt inte av handlingarna i målet att de blev föremål för konkurrensbegränsande åtgärder.

119 Argumentet avseende AFC:s ekonomiska svårigheter och den omständigheten att sökandena anser att kommissionen inte har beaktat deras betalningsförmåga kan vidare inte godtas.

120 Kommissionen är nämligen vid fastställandet av bötesbeloppet inte skyldig att beakta ett företags svåra ekonomiska situation eftersom en sådan skyldighet skulle innebära en orättvis konkurrensfördel för de företag som är minst anpassade till förhållandena på marknaden (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 8 november 1983 i de förenade målen 96/82–102/82, 104/82, 105/82, 108/82 och 110/82,

IAZ International Belgium m.fl. mot kommissionen, REG 1983, s. 3369, punkterna 54 och 55, och domen i det ovan i punkt 31 nämnda målet Dansk Rørindustri m.fl. mot kommissionen, punkt 327).

121 Punkt 5 b i riktlinjerna, enligt vilken ett företags faktiska betalningsförmåga ska beaktas, är inte oförenlig med denna rättspraxis. Betalningsförmågan har betydelse endast ”i ett visst socialt sammanhang”, som utgörs av de följder som betalningen av böterna skulle få, särskilt i form av en ökning av arbetslösheten eller en ekonomisk försämring i ekonomiska sektorer som befinner sig i föregående och efterföljande marknadsled i förhållande till det berörda företaget. (domen i det ovan i punkt 109 nämnda målet SGL Carbon mot kommissionen, punkt 106).

122 Sökandena har emellertid inte framfört någon omständighet till stöd för att en sådan situation föreligger. De har inte heller i egenskap av mottagare av meddelandet om invändningar, som innehöll en beskrivning av överträdelsen, under det administrativa förfarandet begärt att kommissionen ska beakta deras oförmåga att betala böterna.

123 Sökanden kan slutligen inte heller vinna framgång med argumenten avseende en felaktig tillämpning av 1996 års meddelande om samarbete på grund av att kommissionen inte har medgett nedsättning av bötesbeloppet enligt bestämmelserna i avsnitt D, punkt 2, första och andra strecksatserna. Det framgår i detta hänseende av fast rättspraxis att det endast är befogat att, till följd av samarbete under det administrativa förfarandet, nedsätta böterna om företaget i fråga har agerat på ett sådant sätt att kommissionen lättare har kunnat fastställa att det föreligger en överträdelse och i förekommande fall fått den att upphöra (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 16 november 2000 i mål C-297/98 P, SCA Holding mot kommissionen, REG 2000, s. I-10101, punkt 36). Det framgår även av fast rättspraxis att en nedsättning på grundval av 1996 års meddelande om samarbete endast är motiverad när

de uppgifter som lämnats och mer allmänt det berörda företagets beteende i detta hänseende kan anses visa att företaget verkligen har samarbetat (domen i det ovan i punkt 31 nämnda målet Dansk Rørindustri m.fl. mot kommissionen, punkterna 388–403, i synnerhet punkt 395). Av handlingarna i målet framgår emellertid att sökandenas samarbete har varit mycket begränsat.

124 I detta avseende ska framhållas att AFC ingav en ansökan om förmånlig behandling, för koncernens räkning, i ett mycket långtgånget skede i förfarandet och efter det att FRA.BO, som redan hade tillhandahållit direkt bevisning för överträdelsen, ingav sin ansökan. De uppgifter som AFC inkom med hjälpte visserligen kommissionen att fastställa att överträdelsen pågick under perioden mellan juni 2003 och april 2004, eftersom dessa uppgifter underbyggde de uppgifter som FRA.BO lämnat. AFC har emellertid endast erkänt en begränsad del av omständigheterna under perioden efter kommissionens inspektioner och bestrider att IBP skulle ha deltagit i överträdelsen under denna period.

125 Även om upplysningarna gällande mötet i samband med mässan i Essen härrörde från AFC har sökandena försökt förminska betydelsen av denna händelse. Detta gäller även de möten om anordnades av FNAS.

126 Sökandena kan slutligen inte göra gällande att de hade ett berättigat intresse avseende vad deras ansökan om förmånlig behandling skulle leda till. Av bestämmelserna i avsnitt E, punkt 2, i 1996 års meddelande om samarbete framgår nämligen att det är i samband med att kommissionen antar sitt beslut som den bedömer huruvida villkoren i avsnitt B, C eller D i detta meddelande är uppfyllda.

127 Det följer av det ovan anförda att talan inte ska bifallas såvitt avser den andra grunden, och talan ska följaktligen ogillas i sin helhet utan att det finns anledning att bifalla sökandenas begäran om åtgärder för processledning eller för bevisupptagning.

Rättegångskostnader

128 Enligt artikel 87.3 i rättegångsreglerna kan tribunalen, om parterna ömsom tappar målet på en eller flera punkter, eller om särskilda omständigheter motiverar det, besluta att kostnaderna ska delas eller att vardera parten ska bära sin kostnad. Under förevarande omständigheter (se ovan punkt 117) beslutar tribunalen att sökandena ska bära sina rättegångskostnader och ersätta 80 procent av kommissionens rättegångskostnader. Kommissionen ska bära 20 procent av sina rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (åttonde avdelningen)

följande:

1) Talan ogillas.

2) IBP Ltd och International Building Products France SA ska bära sina rättegångskostnader och ersätta 80 procent av Europeiska kommissionens rättegångskostnader. De ska även bära sina rättegångskostnader och ersätta kommissionens rättegångskostnader i samband med ansökan om interimistiska åtgärder.

3) Kommissionen ska bära 20 procent av sina rättegångskostnader.

Martins Ribeiro Wahl Dittrich

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 24 mars 2011.

Underskrifter